

Dr. Chvalkovsky v Berlinu

Prispel je davi iz Prage na pogajanja z Ribbentropom in Hitlerjem o rešitvi vseh še nerešenih vprašanj med novo Češkoslovaško in Nemčijo — Popolna preorientacija Češkoslovaške v zunanji in notranji politiki

PRAGA, 13. oktobra. Češkoslovaški zunanji minister dr. Chvalkovsky je odpotoval v Berlin, kjer se bo danes sešel z nemškim zunanjim ministrom von Ribbentropom in pozneje najbrže tudi s Hitlerjem. Njegov obisk v Berlinu se je zakasnil zaradi diplomatskih pogajanj, ki so se vršila te dni med Prago in Berlinom. Ker so ta pogajanja ustvarila ugodno podlago za misijo dr. Chvalkovskega, se pričakuje, da bo ob priliki njegovega bivanja v Berlinu odstranjeno vse, kar bi moglo motiti bodoče prijateljske odnose med Češkoslovaško in Nemčijo. Predvsem se pričakuje, da bo dosežen popoln sporazum glede pravične razmejitve med Nemčijo in Češko in tako ne bo potreben nikjer plebiscit. Nadaljnja pogajanja bodo posvečena raznim političnim, gospodarskim in prometnim vprašanjem. Nemčija, ki je podprla ČSR že pri obrambi njenih interesov proti Madžarom in Poljakom, bo gotovo uredila v prijateljskem duhu tudi vsa vprašanja, ki so z novim položajem nastala med obema državama.

POMEN OBISKA

PRAGA, 13. oktobra. Zunanji minister dr. Chvalkovsky bi bil moral že v ponedeljek odpotovati v Berlin, a se to ni zgodilo, ker so diplomatska pogajanja počasi napredovala in je povabilo za obisk prispelo iz Berlina v Prago šele včeraj. Potovanje dr. Chvalkovskega v Berlin je v zvezi z gospodarskimi pogajanjmi, ki se vodijo v Berlinu med nemško in češkoslovaško delegacijo. Razen tega se bo ob priliki tega obiska razpravljalo o vseh vprašanjih, ki obstajajo med ČSR in Nemčijo. Po dosedanjih načrtih ostane dr. Chvalkovsky v Berlinu dva dni, ni pa izključeno, da ostane tudi več časa. Tu se pripisuje temu obisku velik pomen in se pričakuje tudi zunanje politično zblížanje med ČSR in Nemčijo.

CHWALKOVSKY V BERLINU

BERLIN, 13. oktobra. Češkoslovaški zunanji minister dr. Chvalkovsky je prispel danes zjutraj v Berlin in se sestane najprej z nemškim zunanjim ministrom von Ribbentropom. V tukajšnjih političnih krogih se pripisuje temu obisku velik pomen. Sedaj, ko je ČSR odstopila Nemčiji nemško sudetsko ozemlje in preusmerila tudi svojo notranjo politiko, ni nobenega vzroka več, ki bi stal na poti zblížanju in prijateljskemu sožitju obeh držav. Pričakuje se, da se bodo v tem delu rešila tudi še vsa tista vprašanja, ki so odprta in še čakajo na rešitev. Ta vprašanja niso takega značaja, da bi povzročala posebne težkoče.

BREZ PLEBISCITA

BERLIN, 13. oktobra. Mednarodna komisija je izdelala zemljevid petega pasu na Češkoslovaškem. Nova meja obsega kraje skoraj čisto po določilih Godesberga, v nekaterih primerih je pa spremenjena deloma v korist Nemčije, deloma v korist ČSR. Največ pridobe Nemci na severu od Prage, kjer je nova meja potegnjena na nekaj mestih 10 do 15 km bolj južno od prvotnih nemških zahtev. Na jugu in jugozahodu so pa napravljene korekture v korist Čehov. Ta meja bo služila sedaj za pogajanja ob priliki bivanja dr. Chvalkovskega v Berlinu. Splošno se pričakuje, da bo dosežen sporazum in da bo plebiscit odpadel.

PREMAKNITEV NA DESNO

PRAGA, 13. oktobra. Po najnovejših vestih bo sedaj, ko je na Slovaškem in v Podkarpatski Rusiji razpuščena komunistična stranka, razpuščena tudi na Češkem. V široki javnosti, kakor tudi v političnih krogih sploh se opaža tendenca preusmeritve na desno, ki kaže že neke oblike fašizma. Tudi antisemitizem zavzema vedno ostrejšo obliko. Med levičarji in demokrati se pojavlja viden nemir in zaskrbljenost zaradi te spremembe.

POPOLNA PREUREDITEV

PRAGA, 13. oktobra. Po monakovskem sporazumu okrnjena ČSR je v vrenju preurejevanja na vseh področjih, vendar se že opažajo obrisi bodočega političnega in gospodarskega življenja. Preteklost je pred likvidacijo. Uvaja se obvezna delovna služba, ki kateri bodo pritegnjeni pred vsem vsi nezaposleni demobilizirani vojaki. Pripravljajo se novi finančni in gospodarski ukrepi. V političnem oziru se posveča sedaj glavna skrb notranji preureditvi države. Po sporazumu s Slovaki na podlagi pittsburske deklaracije je dosežen sedaj popoln sporazum tudi z Rusini. Češkoslovaška je postala zvezna republika Čehov, Slovakov in Rusinov. Po novi ureditvi ima praška vlada 21 ministrov. Sedanji ukrepi pa so le začasni, ker se bodo morali dokončni temelji šele zgraditi z novo ustavo. Novi predsednik bo izvoljen najbrže še na temelju sedanje ustave. To vprašanje se sedaj študira v komisiji strokovnjakov. Večje spremembe bodo nastale tudi v diplomatski službi.

Slovaški protipredlogi

INTERVENCIJA NEMCIJE V BUDIMPEŠTI V PRILOG SLOVAKOV IN RUSINOV. — MEJA OZEMLJA, KI NAJ SE ODSTOPI MADŽARSKI, BAJE ŽE DOLOČENA. VAŽNA SEJA DANES.

KOMARNO, 13. oktobra. Slovaški minister Turčanski je z letalom odletel v Berlin, kjer se je sestel z Ribbentropom in Hitlerjem ter interveniral v prilog Slovakov in Rusinov proti zahtevam Madžarov. Dosegel je sporazum in že včeraj je nemška vlada intervenirala v Budimpešti ter svetovala Madžarski, naj umakne vse svoje zahteve, ki gredo čez meje res pretežno madžarskega ozemlja na Slovaškem in v Podkarpatski Rusiji. V Budimpešti je napravila ta intervencija Nemčije zelo neprijeten vtis. Na četrtem sestanku obeh delegacij, ki je bil včeraj od 12. ure popoldne do 14.30 je delegacija ČSR predložila madžarski svoje protizahteve. ČSR ponuja Madžarom samo ozemlja, ki so res madžarska, odklanja pa odločno izročitev Bratislave, ki nikoli ni imela madžarske večine, in ostalih zahtevanih slovaških mest. Prav tako odklanja tudi plebiscit, ker so Slovaki in Rusini že dovolj razločno izpovedali svojo voljo, da hočejo ostati svobodni v okviru ČSR.

Komarno, 13. oktobra. Strokovnjaki so sinoči izdelali načrt za one kraje, ki naj bi se brez plebiscita odstopili Madžarski. Zatrjuje se, da je v tem oziru že dosežen načelen sporazum, ki naj bi ga odobrili na današnji peti seji tudi člani obeh delegacij. Kakšna je meja, ki se predlaga za takojšen odstop ni znano, ker se niso izdale nobene podrobnosti, da se prebivalstvo na prizadetem ozemlju ne bi vznemirjalo. Dalje se tudi zatrjuje, da so bile pri tej določitvi mej vpoštovane neke prometne in druge korekture etnografske meje. Glede Slovaške izgleda, da bodo Madžari opustili zahtevo po plebiscitu, vztrajali pa pri izročitvi Užhoroda in Munkačeva v Podkarpatski Rusiji in pri plebiscitu za ostali del. Rusini na to ne bodo pristali.

LONDON, 13. okt. Včeraj so slovaški delegati dali velike koncesije madžarskim delegatom na konferenci v Komarnu. Vendar je madžarskim delegatom vse to premalo, ker zahtevajo polno izpolnitev madžarskih zahtev. Slovaški delegati so odklonili izročitev slovaškega ozemlja in mest, med njimi tudi Bratislave.

Nova napetost na vzhodu

JAPONCI IZKRCALI ČETE NA JUGU KITAJSKJE IN NAPADAJO KANTON — VELIKO RAZBURJENJE V ANGLIJI — JAPONSKE ZAHEVE

HONGKONG, 13. oktobra. Japonci so v bližini Kantona izkrcali 50.000 svojih vojakov, katerih namera je očito napasti Kanton in ga zavzeti. Gibanje teh čet proti kantonski železnici se je že pričelo. Namen akcije je presekat Kitajcem zvezo s Hongkongom, od koder dobivajo glavne pošiljke orožja. Mnogoštevilni begunci s kitajskega ozemlja prihajajo že sedaj v Hongkong (Hongkong je angleški. Op. ur.)

HONGKONG, 13. oktobra. Japonske čete so s topovi razrušile železniško progo Kanton—Kaulun in podrle tudi tri mostove, tako da sinočni vlak iz Kantona ni več mogel nadaljevati vožnje. Kitajci zbirajo v vsej naglici čete, da se upro japonskim nameram in obranijo tako Kanton kakor tudi železnico.

LONDON, 13. oktobra. Izkrcanje Japoncev v zalivu Bias pri Kantonu je povzročilo tu silno začudenje in vznemirje-

nje. Splošno se sodi, da hočejo Japonci izkoristiti napetost v Evropi in v sporazumu z Nemčijo in Italijo postaviti Anglijo pred dovršena dejstva, ki nasprotujejo njenim življenjskim interesom na Daljnem vzhodu. Angleška vlada je včeraj in danes že dvakrat energično protestirala v Tokiju proti izkrcanju Japoncev na južnem Kitajskem, za danes se pa pričakuje skupen protest Anglije, Francije in Amerike. Kakor se pa zdi, se Japonci ne nameravajo vdati. Položaj je radi tega zelo napet.

TOKIO, 13. oktobra. Ministrski predsednik in zunanji minister princ Konoje je poslal vsem poslanikom na Daljnem vzhodu zainteresiranih držav noto, v kateri zahteva takojšnjo ustavitve vsake dobave orožja in streljiva Kitajcem. To velja tudi za vse tovarne v koncesijah na Kitajskem. Dalje zahteva unik vseh trgovskih ladij iz pristanišč na jugu Ki-

tajske, kjer pričenjajo Japonci vojaške operacije. Kitajske ladje ne smejo uporabljati angleških in portugalskih teritorialnih vod. Isto velja za kitajska letala nad kolonijami in koncesijami.

HONGKONG, 13. okt. Reuter. Vpoklicane so bile vse rezervne orožniške in policijske čete. Japonci so napadli s težkimi bombniki železniško zvezo Hongkonga z Vajčauom, krajem, kjer se je včeraj izkrcalo 30.000 japonskih vojakov. Kitajske čete korakajo proti Vajčau-u.

Nemci le 20 milj od Prage

LONDON, 13. okt. Reuter: Nemške čete so prišle na 20 milj do Prage in prekoračile mejo, ki je bila določena v Monakovem. Glede plebiscita še ni padla nobena odločitev, ker Praga in Berlin čakata, da se najprej končajo diplomatski razgovori. Ministrski predsednik general Syrový je izjavil, da ne more ČSR več sprejemati nemških beguncev, ker bi s tem nastala nova nemška manjšina v češkoslovaški državi.

Nemški list proti angleškemu oboroževanju

BERLIN, 13. okt. »Deutsche Allgemeine Zeitung« piše o oboroževalni propagandi na Angleškem, ki naj pomeni nove priprave Anglije proti Nemčiji. Doktor bodo razni Churchill, Eden in Duff Cooperji, piše omenjeni list, delali politiko proti Nemčiji, ne bo miru. Italijanska »Informazione Diplomatica« sviri Francijo in Anglijo pred židi, ki so na čelu močnih političnih skupin v demokratskih državah in ki hočejo vojno s totalitarnimi državami. Vendar se jih Italija in Nemčija ne bojita, ker predstavljata blok 125 milijonov ljudi.

Veliki Dunaj

DUNAJ, 13. oktobra. Vodja in državni kancelar Hitler je izdal odlok, s katerim se 97 doslej samostojnih okoliških občin Dunaja združi in s tem izpolni že davna želja po zaokrožitvi mestnega ozemlja, ki so jo prej zavirali le strankarski interesi. Povečani Dunaj bo imel sedaj 26, namesto dosedanjih 21 okrajev. Dosedanja njegova površina 27.800 hektarjev se poveča na 121.800 hektarjev. Število prebivalstva se poveča od 1.874.000 na 2.087.000. Po površini je sedaj Dunaj največje mesto v Nemčiji, po številu prebivalstva pa ostane še dalje drugo. Kljub priključitvi okolice pa Dunaj še vedno ni dosegel števila prebivalstva za časa stare Avstrije, ko je štel okoli 2 milijona in 25 tisoč duš.

SUDETSKI BEGUNCI SE VRAČAJO

BERLIN, 13. oktobra. Včeraj so se pričeli s posebnimi transporti vračati domov sudetski begunci. Prvi vlak s 1000 begunci je včeraj že prispel v zasedeno ozemlje. V Sünburgu se je pripravilo na vrnitev 6000 beguncev, večinoma žensk in otrok, v Hannoveru 4000, a na vrnitev se pripravljajo begunci tudi drugod.

FUNK PRI KJUSEIVANOVU

SOFIJA, 13. oktobra. Nemški gospodarski minister Funk je prispel včeraj iz Carigrada v Sofijo in obiskal ministrskega predsednika dr. Kjusteivanova. Pred palačo se je zbrala precejšnja množica ljudi, ki je nemškega ministra navdušeno pozdravljala.

HULL O NEMŠKEM SISTEMU

WASHINGTON, 13. okt. Zunanji minister Cordell Hull je pred pogajanjmi, ki jih bo imel ameriški trgovski minister z nemškim gospodarskim ministrom dr. Funkom, izjavil, da je nemški trgovski sistem popolnoma nasproten tistemu, na katerem so USA osnovale svoje pogodbe.

Maribor

Modernizacija plinarne in nova skladišča carinarnice

Te dni je odpotoval v Beograd mariborski mestni župan dr. Juvan. Obiskal je gradbenega ministra Stošovića in mu obrazložil nujnost gradnje nove carinarnice v Mariboru.

Skrb za zapuščene grobove

Najhujša obtožba za današnje družbo so zapuščeni in zanemarjeni grobovi na našem pokopališču. V isti vrsti vidimo poleg zapuščene groba z razkošjem preobložene grobove.

SEZONSKI DELAVCI SE VRAČAJO.

Skoraj vsak dan prihaja iz Nemčije skupina sezonskih delavcev nazaj v domovino. Vzroki vračanja so mnogi in smo o njih že pisali.

m. S sodišča. K tukajšnjemu Okrožnemu sodišču je postavljen sodni pripravnik g. Danilo Kukovič.

m. Mariborski škof v Rimu. V Rim je odpotoval lavantinski škof dr. Tomažič, ki bo papežu poročal o verskih in cerkvenih zadevah svoje škofije.

m. Volivne reklamacije. V smislu določil zakona o volivnih imenikih se smejo zahtevati popravki volivnih imenikov še 15 dni po razglasitvi ukaza o volitvah.

času pričela. — Istočasno je mariborski župan posredoval pri finančnem ministru glede posojila za modernizacijo mestne plinarne.

Pri volitvah dne 11. dec. smejo glasovati samo oni, ki so vpisani v volivni imenik. m. Nenadna smrt ekonoma Grma. Včeraj je umrl, zadet od možganske kapi, popularni ekonom Franjo Grm.

m. Predavanje o združništvu priredi danes ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma Nabavljalna zadruga drž. službenec, na kar se članstvo opozarja.

m. Opozorilo obrtnikom, ki potujejo v Beograd. Slovensko obrtno društvo v Mariboru sporoča vsem obrtnikom, ki so namenjeni v Beograd na obrtno razstavo.

m. V nedeljo letalski napad na Maribor. Kakor doznavamo, bo v nedeljo letalski napad na Maribor. Podrobnosti objavimo jutri.

m. Prva skupina obrtnikov Slovenskega obrtnega društva v Mariboru odpotuje na državno obrtno razstavo v petek, dne 14. t. m.

m. Policijski nadkomisar Kos v Skoplju. Za policijskega svetnika 4/2 v Skoplju je postavljen policijski nadkomisar g. Stanko Kos iz Maribora.

m. 30letnica mariborskega gasilstva je snoči slavila tukajšnja gasilska četa v svojem domu na Koroški cesti. Ob tej priliki so blagoslovili novi rešilni in gasilski avtomobil.

riborske gasilske čete ravnatelj Bogdan Pogačnik.

m. Pobreški občinski dom. V kratkem se bo vselila pobreška občinska uprava v svoje preurejene poslopje v Tezenski ulici.

m. Napad na žensko. V gozdu blizu Mute je 20 letni Fran E. napadel delavko Zofijo Gregoričevno, jo z udarci omamili in ji hotel storiti silo.

m. Pod sumom požiga so orožniki aretirali posestnika Lacka Hadjara z Malega dola pri Sv. Jakobu v Slov. goricah, ki mu je te dni zgorela 100 let stara hiša.

m. Požar na Koroški cesti. Včeraj proti večeru je nastal požar v sobi zasebnice Terezije Bohakove na Koroški cesti 70.

m. Trije konji so se splašili vojakom v Košakih. Konje so šele pred Batino trgovino prijeli.

m. Vsi drvarji iz Ruš in Selnice se pozivajo, da se v nedeljo, dne 16. t. m., ob 8. uri zjutraj zberejo na dvorišču nove ljudske šole v Rušah.

m. Ovce je kradel. Orožniki na Muti so prijeli 28letnega delavca Jurija Potrčnika z Otiškega vrha, ker je osumljen, da je ukradel več ovc in večjo količino medu.

m. Ukradeni motor najden. V Košakih je bilo Brunu Kaučnerju ukradeno motorno kolo, ki so ga danes našli pred neko gostilno na Radvanjski cesti.

m. Z voza je padel 11letni voznikov sin Ivan Pepelnik s Koroške ceste in si zlomil desno nogo.

m. Z vagona na tračnice je padel na glavnem kolodvoru 32letni delavec Jurij Nazdračević in si zlomil rebra na levi strani.

m. Natakarijeva nesreča. V Gambrovni restavraciji je padel po kletnih stopnicah 28letni natakari Mijo Erneš in dobil nevaren pretres možganov.

m. Članstvu Glasbene Matice. Redni društveni občni zbor bo 24. okt. ob pol 20. uri v društvenih prostorih z običajnim dnevnim redom.

m. Pekovski sportni klub ima danes ob 19. uri sestanek v telovadnici.

m. Lovsko društvo vabi članstvo na pozdravni večer, ki ga priredi na čast gg. odbornikom in delegatom Središnje uprave 15. okt. ob pol 21. v hotelu Orel.

Kdor bi se želel udeležiti skupne večerje, naj javi g. prokuristu Alfonzu Gillyju, Ljubljanska kreditna banka. Telefon 2258 ali 2146.

* Privatan plesni zavod Simončič, Gosposka 20, prične z začetničkim tečajem v ponedeljek, 17. okt., in nadaljevalnim tečajem v torek, 18. okt., ob 21. uri. Informacije dnevno.

* Pekovski sportni klub priredi v soboto ob 8. uri zvečer v Gambrovni dvorani vinski trgatav s plesom. Sodeluje pevsko društvo pekovskih pomočnikov.

* Boljše je preprečiti nego zdraviti. Zato ne pozabi vsak dan zjutraj in zvečer na nego zob s Chlorodontom. Tedaj ostanejo zobje lepo beli in zdravi do pozne starosti.

* Na Dunaj — 21. do 23. oktobra s Putnikovim avtokarom. Vožnja in vizum din 260.—. Prijavite se takoj pri »Putniku«.

* V Graz bo vozil avtobus 19. oktobra 1938. Informacije in prijave pri »Putniku« Maribor.

* Zlate zapestne ure 230 dinarjev v trgovini M. Igerjev sin, Maribor, Gosposka 15.

Nočna lekarniška služba: Magdalenska lekarna, Kralja Petra trg 3, telef. 22-70; Dvorna lekarna pri Sv. Arehu, Glavni trg 20, tel. 20-05.

Mariborsko gledališče

Četrtek, 13. okt., ob 20. uri: »Ker hočete«. Red B.

Sobota, 15. okt., ob 20. uri: »Hudičev učenec«. Red D.

Premiera »Boccaccia«. Iz Boccacci-jeve zbirke »Decameron« so za opereto vzete tri za glasbo najprimernejše. »Boccaccio« je pravi biser klasičnih operet in ga Maribor z napetostjo pričakuje.

Naprašamo Vas da naročite Male oglase za naš list v upravi »Večernika« (Kopališka ul. 6) ali v poslovalnici (Aleksandrova c. 13) vsak dan najkasneje do 9. ure dop. Za soboto pa prosimo, da naročite Male oglase že v petek dopoldne ali popoldne, ker za Male oglase, naročene šele v soboto dopoldne radi prejšnjega zaključka lista žal ne moremo sprejeti jamstva, da bodo priobčeni po želji cenjenih naročnikov. Uorava »Večernika«

Kultura

Poglavje o slovenski knjigi

Razstava slovenske knjige v povojnem dvajsetletju, ki jo je priredilo Društvo slovenskih književnikov v Ljubljani, vzbuja v raznih časniških poročilih skoraj samo navdušenje nad uspehi, ki smo jih dosegli. Toda samo optimistično gledanje na problem našega knjištva nikakor ne ustreza resničnemu položaju.

in bratovščine: Mohorjeva družba, Vodnikova družba, Mladinska Matica itd. Le s težavo se rinejo dalje založbe boljših knjig, kakor so Modra ptica, Hram, Naša založba itd., ki izdajajo svoje edicije skoraj izključno le za potom akvizicije pridobljene naročnike.

Način širjenja knjig potom akvizicije je gotovo našel tudi take odjemalce, ki jih sicer ne bi bilo, in dal založbam podlago za trdnejšo kalkulacijo, toda povzročil je na drugi strani tudi usodno dejstvo, da dandanes nihče iz lastnega nagiba ne naroča in ne kupuje knjig.

se knjiga, ki se ne razpečava z akvizicijo ali kolportažo, ne prodaja niti v najboljšem primeru več kakor v 100 izvodih. Knjižarne so s tem nehale biti knjižarne in so postale — papirnice. Drugi usodni nasledek pa je, da so se s tem knjige znatno podražile čez potrebo, ker požre akvizicija vsaj 20 do 30 odstotkov!

Ker so te izdaje za širše sloje predrage, cenejše pa zaradi kolportaže niso mogoče, je od kupovanja knjig izključena ogromna večina našega naroda, izključeni pa so od teh založb tudi domači pisatelji, ki ne pišejo, recimo, samih debelih romanov. Tako hira pri nas število konzumentov in delo slovenskih pisateljev, ki pišejo lahko samo še za revije in ljudske knjižne družbe.

k Lovro Matačić, ravnatelj beogradske opere, bo dirigiral v letošnji sezoni kot gost v budimpeštanski državni operi. Nastopili bodo tam tudi nekateri jugoslovanski operni pevci in pevke.

k. Slikarske razstave v Splitu. Jesensko sezono razstav je pričel letos v Splitu akad. slikar A. Zupa s svojimi pretežno socialnimi motivi. Za njim sta prišla na vrsto s svojima kolektivnima razstavama akad. slikarja Jerolim Miše in P. Popovič. Miše je razstavil okoli 50 del in njegovo razstavo je obiskalo rekordno število ljudi.

k Slovenska knjižnica v Beogradu. Knjižnica Društva Slovencev v Beogradu ima okoli 600 knjig, od tega 500 slovenskih. V zvezi s knjižnico je tudi slovenska čitalnica.

k Chamberlainova biografija v nemškem prevodu. V založbi Philipp Reclam v Lipskem izide te dni nemški prevod biografije treh angleških državnikov. Josepha, Austena in Nevillea Chamberlaina, ki jo je napisal sir Charles Petrie. Kakor se zdi, bo njega zaradi zadnjih dogodkov, pri katerih je igral Neville Chamberlain tako odločilno vlogo, kmalu razprodana.

Gospodarstvo**Poživitev jugoslovansko italijanskega gospodarskega sodelovanja**

Koncem tega meseca bo verjetno prišlo po predpripravi do gospodarske konference med našo državo in Italijo. Iz dobro poučenih krogov izhajajo zagotovila, da je ta konferenca posebno važna, ker bo v celoti revidirala sedanje dokaj nepovoljne odnose. Postaviti se nameravajo popolnoma nova načela, po katerih naj bi se v bodoče razvijali jugoslovansko-italijanski gospodarski odnosi. Naše gospodarsko sodelovanje z Italijo je bilo, kot znano, še posebno okrnjeno po uvedbi sankcij. Velike obljube, ki so bile takrat dane našim gospodarstvom kot zamena za škodo, ki jo je naše gospodarstvo z uvedbo sankcij utrpelo, so ostale neizpolnjene. Italija je kljub vsemu dosegla, kar je hotela, saj

ji danes Abesinije nihče več ne osporava. Med njo in posameznimi državami pa se še do danes niso gospodarske vezi znatneje okrepile. Zato je povsem razumljivo, če se tako z naše kot italijanski strani vedno glasneje povdarja potreba po temeljiti reviziji sedanjih gospodarskih odnosov, zlasti še, ko se je pokazalo, da je bil ves trud, da se drugje najde zadovoljivo tržišče za naše proizvode, zaman. Naravna gospodarska povezanost nujno sili do tega, da postane zamenjava dobrin med obema državama živahnejša ter se postavi na trdno bazo. Od prevdarnega zaključka precej zavisi, kako se bo naše gospodarstvo okrepilo v izvozu, ki je sedaj precej pasiven.

Izvoz sadja v številkah

Kljub različnim oviram in pa tudi začasnimi prekinitvami izvoza je statistika o izvozu našega sadja še dokaj zadovoljiva. Zanimivo je, da je bil malone ves izvoz sadja orientiran v Nemčijo in bivšo Avstrijo, le nekaj vagonov je šlo v Belgijo in ČSR. V posameznih okrajih in na navedenih postajah je bilo naloženega sadja kot sledi: Maribor l. breg 1.721.630 kg, Maribor d. breg 175.746, Ljutomer 629.502, Murska Sobota 140.386, Šmarje pri Jelšah 77.290, Lendava 19.900, Ptuj 16.000, Celje 82.500, Brežice 26.100 in Krško 22.400 kg. — Izvoz seveda še ni zaključen. V dobi zastoja so zaloge precej narasle ter se sedaj le polagoma izčrpavajo, zlasti kar se tiče poznega sadja. V kolikor je izvoz za enkrat še nekako zadovoljiv glede količine, v toliko pa nikakor ne zadovoljuje cene. Povprečna cena za izvožena jabolka se je gibala med 1.80 do 2.80 din. Seveda so te cene mišljene le za namizna jabolka, dočim so bile cene za gospodarsko blago znatno nižje, celo izpod 1 dinarja. Končne bilance o tej življenjsko važni gospodarski panogi trenutno še ni mogoče določenejše podati, nikakor pa ni napak, če ugotovimo, da je bil pri poslu zlasti prizadet producent sam, ki postavlja vsako leto v sadni izvoz vse svoje gospodarske nade, a je malone vsako leto razočaran.

Slaba letina gob

S podeželja nam pišejo: Kakor je bila letina za gobe naravnost odlična letina, tako je letos ta pridobitna panoga za malega podeželskega človeka precej razočarala. Zaradi hladnih noči in večkratne slane je odpovedala tudi tako zvana jesenska rast, ki je niso mogli poživeti niti kasnejši sončni dnevi v drugi polovici sept. in v oktobru. Mafi ljudje so si na podeželju z nabiranjem in sušenjem gob kar lepo pomagali. Letos je ta vir asahnil v izdatni meri.

KRALJICA MARIJA ROMUNSKA:

48

Žgodba mojega življenja

Puščobni, toda po zunanosti lepi nečak našega rosenauskega vrtnarja mi je vzbudil s skrivnostno telepatijo zaljubljenec občutek, da mu povzroča njegova brezupna ljubezen do mene, male plavolase princese, velike bolečine. Bile so njegove oči, ki so mi to povedale, kajti njegova usta so molčala. Nerodni, lepi mladenič z upornim izrazom me je prevzel, in povedala sem svoji razumevajoči sestri, da bi mu rada dala nekaj za spomin. Ducky, v kateri je vzbujal mladenič s svojimi sanjami, ki ji niso ostale prikrite, enako prezir kakor simpatije, se temu ni upirala, in staknjenih glav sve se dogovorili, da mu bom nekaj naslikala. Ker je bila prav tedaj pred vrati Velika noč, naj bi bil to pirh. Poslikala sem zato veliko nojevo jajce s šopki mačeh in ga okrasila še z rdečim trakom. Ko je bil pirh dogovoren, sve se z Ducky dogovorile o dnevu in načinu izročitve. Ko je končno napočil dogovorjeni dan in je prišla pričakovana ura, je sklenila Ducky sprehajati se tako dolgo skrita v bližini, dokler se ji ne bo zdelo dovolj. Mladenič je sprejel darilo s suhoparnostjo, kakor pač drugače od njeja ni bilo mogoče pričakovati. Njegove roke so objele krhko stvar s svojevrstno, močne in pogumne označujočo nežnostjo, toda v tej gesti je bil nekaj očito prisiljenega. Izmenjala sva komaj nekaj besed, in izza grmovja se je že pojavila Ducky vsa dostojanstvena kakor črna labod, ki se približa, da bi branil svoje mladiče.

Ko sem se kmalu po tistem dogodku vrnila kot nevesta princa iz daljne dežele v Rosenau, sem opazila, da me vrtnarjev nečak ni več pozdravljala. Kadar sem ga srečala, se je obrnil v stran, da mu ni bilo treba pred menoj sneti klobuka.

Tako se je končala romantična iluzija mladeniča iz ljudstva.

DEVONPORT, BERLIN IN VRATA V ŽIVLJENJE.

Devonport, to lepo, k Plymouthu pripadajoče morskopristanišče, je bil sedež zadnjega papanovega mornariškega poveljstva. Konec te službe je pomenil tudi konec njegove pomorske kariere. Vojvoda Ernst Koburški se je vidno staral, in papa je moral biti kot njegov naslednik vsak trenutek pripravljen, prevzeti svoje novo poslanstvo. Te spremembe ni pričakoval s posebnim veseljem. Bil je vseskozi Anglež in dejstvo, da bo moral nekega dne za vselej zapustiti svojo domovino, mu je grenilo misli.

Tako imenujem Devonport lahko intermezzo. Tudi za mene je bil zadnja ljuba postaja srečnih krajev, katera naj bi v kratkem za vselej zapustila. V tem oziru je bilo to moje zadnje bivanje v Angliji, v hiši staršev in v bližini angleškega pomorskega življenja.

Devonport zdelač ni imel tolikega čara kakor Malta. Toda tam so živeli papa, mama in prijazni prijatelji, obzorje pa je zakrivala lepa grofija Devonshire s svojimi gorami in gozdovi, dolinami in rekami, cestami, hišami in vrtovi z včasih kar južnim rastlinstvom.

Tam smo se ukvarjali z vsemi sporti, ki so v zvezi z morjem: jadranjem, veslanjem in plavanjem. Naše zabave so bile zdrave, nedolžne in napolnjene s tistim

za mornarico tako značilnim čustvom dobrega tovarištva. Kadar je bilo vreme lepo, smo pluli z barčicami po rekah navzgor v krasne pokrajine. Spominjam se lepil stavb v mičnih vrtovih in ob njih veselih ur.

Neizbrisno se mi je vtisnila v spomin podoba nekega vrta, v katerem je raslo oranžno-rumeno sadje in so se od zelenega ozadja drevja odražale rumene, rdeče in koralne azaleje. Po bregu navzdol je rastle cvetlično grmovje in se ogledovalo v valovih reke.

V Devonportu in okolici so bili srečni, da so imeli v svoji sredini tako bližnje sorodnike kraljice Viktorije. Mati in oče sta bila zelo priljubljena, pa tudi nas so povsod sprejemali pristrčno in z ljubeznijo.

Ko sem prišla čez desetletja — s svojim možem — na oficijeln obisk na Angleško, so me posebej povabili, naj bi obiskala tudi Devonport in Plymouth. V spomin na del mladosti, ki sem jo tam preživela, so mi pripravili v obeh mestih veličasten in pristrčen sprejem. Stisnila sem marsikatero raskavo, od starosti oslabele roko in zrla v oči, ki jim je visoko število let ugasnilo nekdanji blesk. Vsi so se spominjali male Mary, plavolase hčerke mornariškega princa, ki je tako mlada zapustila ljubo domovino in si v neznanj dalji poiskala novo.

Mama je bivala z nami v Koburgu, ko jo je leta 1891. zatekla vest o nenadni smrti mlade tete Alixe. Aleksandra Grška, najstarejša hči kralja Jurija in kraljice Olge, se je bila skoraj točno tri leta prej poročila z velikim knezom Pavlom, najmlajšim sinom carja Aleksandra II., najljubšim bratom naše matere.

»Dalje jutri!»

Šport**Senzacionalen program JNS-a**

Jugoslovanska nogometna zveza namerava prirediti v l. 1939. mnogo meddržavnih tekem. V ospredju interesa sta tekmi z Anglijo in Italijo, ki naj bi se vršili 18. in 21. maja. Časopisi prestolnice že napovedujejo event. tekmo Anglija—Italija v Beogradu, kar bi bilo z

ozirom na kratek presledek med obema gostovanjima prav lahko mogoče. Tekma med Italijo, prvakom sveta v tekmovalstvu FIFE, in Anglijo, ki ima še vedno najboljše nogometnaše na svetu, v Beogradu bi pomenila svetovno senzacijo.

Lovske strelske tekme v Mariboru

Lovsko društvo bo ob priliki letošnjega občnega zbora v Mariboru na predlog Središnje uprave lovskih združenj v Beogradu priredilo državne tekme v lovskem streljanju, ki bodo 15. popoldne in 16. celi dan na vojaškem strelišču v Radvanju. Streljalo se bo na razne lovske tarče.

Pozivajo se lovci in prijatelji strelskega sporta, da se te zanimive prireditve udeležijo. Pokal marib. občine brani g. Rudi Janežič, ki ga je lani z razliko 2 točk v ostrbi borbi iztrgal g. Robertu Vukmaniču, ki je imel to lovsko trofejo dve leti zaporedoma v posesti. Ker je pogoj za pravičnega lovca, da je primeren strelec, nudi društvo s tem vsem članom in lovcem priložnost za izpopolnitev v streljanju in preizkušnjo orožja. Vsi udeleženci strelskih tekem imajo po določbi prom. ministrstva pravico do polovične vožnje na železnici.

Zensko lahkoatletsko prvenstvo države

V nedeljo se bo vršilo po vseh krajih v državi, kjer se nahajajo ženske lahkoatletske sekcije, žensko lahkoatletsko prvenstvo. Vse lahkoatletske ekipe bodo tekmovalle istočasno, lahkoatletska zveza pa bo pozneje na podlagi rezultatov izračunala plasma posameznih klubov.

IZPREMEMBA TERMINOV DRŽAVNEGA PRVENSTVA

Upravni odbor JNS je na svoji seji sklenil, da se bodo tekme za državno prvenstvo, ki so določene na 6. in 13. nov., odigrane že 30. okt. in 6. nov., dočim je 13. nov. rezerviran za JNS.

ZASTOPNIK JUGOSLAVIJE NA TEKMI ANGLIJA—KONTINENT

Na poziv FIFE, da naj imenuje svoje delegata pri nogometni tekmi Anglija—Kontinent, je JNS na včerajšnji seji nominiral za to predsednika JNS dr. M. Andrejeviča.

s. Pariz—Beograd. Kakor poročajo pariški časopisi, se bo vršila 1. novembra v Parizu nogometna tekma med reprezentancama Pariza in Beograda, ker so Madžari odpovedali tekmo Pariz—Budimpešta, ki bi se po prvotnih dogovorih morala ta dan odigrati v Parizu. JNS še doslej ni prejel pismenega potrdila o zaključku tekme.

s. Zimsko-sportni odsek ISSK Maribora ima svoj prvi sestanek v četrtek, dne 13. okt., ob 20. v posebni sobi gostilne Kirbiš v Vetrinjski ulici. Sestavil se bo program za novo sezono. Vabljeni so vsi tekmovalci in prijatelji zimskega sporta, ki bi sodelovali kot tekmovalci ali odborniki.

s. Boks. V Londonu sta se srečala Benny Lynch, stari svetovni prvak v kategoriji »muha«, in Romun Aurel Toma, evropski prvak v bantam kategoriji. Zmagal je Aurel Toma s knock-outom, kar je povzročilo veliko iznenadenje.

s. Za nogometno tekmo Anglija—Kontinent, ki se bo vršila 26. t. m. v Londonu, vlada po celi Angliji ogromno zanimanje. Angleška nogometna federacija, ki prireja to tekmo v okviru jubilejnih prireditvev o priliki 75-letnice svojega obstoja, že sedaj računa s tem, da bo stadion, na katerem bi se morala tekma vršiti, premajhen za vse gledalce. Tekmo bo sodil eden izmed najboljših škotskih sodnikov.

s. Francoski lahkoatlet Laisne je v nedeljo v Parizu v hoji na 30 km postavil rezultat 2:37:35.2 ter s tem tudi prekosil doslej še veljaven svetovni rekord na tej progi, ki ga brani Letonec Dahlinšč s časom 2:37:37.6. Kakor smo že javili, je pred kratkim na tej progi dosegel monggo boljši rezultat Letonec Liebkalns z 2:32:37.8. Počakati pa je še treba, ali bosta oba rezultata kot rekorda priznana.

Šah

Š. V prvem kolu bazelskega turnirja sta Staehelin in Walter Henneberger remizirala. Naegeli je premagal Burgholda. Ormond je z lepo žrtvijo kraljice premagal Plüssa. Frauenfelder je zaradi nepravilne žrtve izgubil proti Grobu. Gygli in Meyer sta prekinila. Johner ima v prekinitvi boljšo pozicijo proti dr. M. Hennebergerju.

Š. V drugem kolu švicarskega turnirja v Bazlu je bilo presenečenje zmaga Frauenfelda proti W. Hennebergerju, ki je zagrešil težko napako. Meyer je izgubil proti Staehelinu, Johner pa po težki borbi premagal Naegelija. Ostale partije so bile prekinjene.

Š. V 2. kolu turnirja za prvenstvo šah. sekcije UJNZB je bil izid naslednji: Marvinc je premagal Lukeža sen., Kuster Skalarja, Šket Reinsbergerja, Vodusek Geigerja, Rupar Lukeža jun. in Ante Karloja.

